

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD

Dette er et ganske ukomplisert prosjekt, som du fint klarer alene.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

3-5 dager, pluss male- og tørketid.

PRIS

Cirka 3000 kroner.

Du kan bygge solide og holdbare hagemøbler selv, **til samme pris som et skranglete, lavpris bord- og benkesett.** Alt du trenger er tre typer standard trematerialer, lim, skruer og et knippe vanlige håndverktøy.

SOLIDE HAGEMØBLER TIL KUN 3000 KRONER

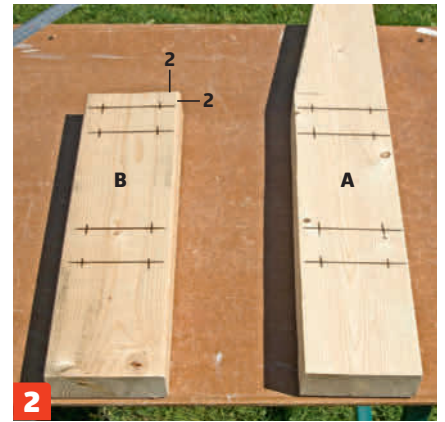
Benkens ender

Benken bygges i fire omganger: Først bygger du de to endene, så setter du dem sammen ved å skru på setet, deretter legger du på ryggstøtten og til slutt forsterkes benken med skråstivere under setet.

For å gjøre det enkelt jobber vi med rette vinkler – men vi gir ryggstøtten en behagelig helling ved å skjære den øverste, fremste kanten av bakbeinet i en vinkel. Bolter og muttere binder delene sammen.

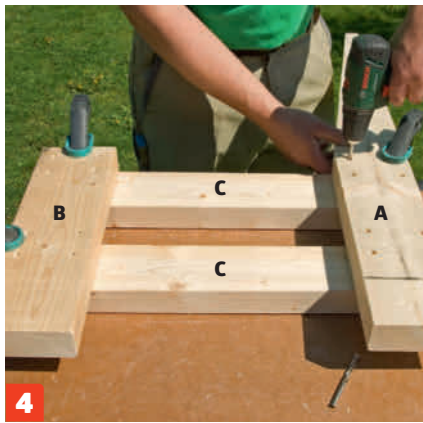
1 Den øverste delen av bakbeinet (A) skjæres skrått av, slik at rygglenet vil helle litt bakover. Snittet starter 2 cm inn i toppen og føres 50,5 cm ned på beinet. Du kan bruke håndsgag, men en sirkelsag er enklere.

2 Hullene til boltene i beina (A og B) tegnes opp. De skal være nøyaktig 2 cm inn fra alle sider i sammenføyningene. Hvis du lager en boremal som i neste trinn, er tverrlinjen viktigst; avstanden fra kanten gir seg selv.

3 Vi lager en boremal med et borstativ som bormaskinen kan spennes fast i. Planet (W) og anlegget (Y) skrus fast på et underlag (Z). Dermed er vi sikre på å bore vinkelrett ned akkurat 2 cm fra bakkanten.

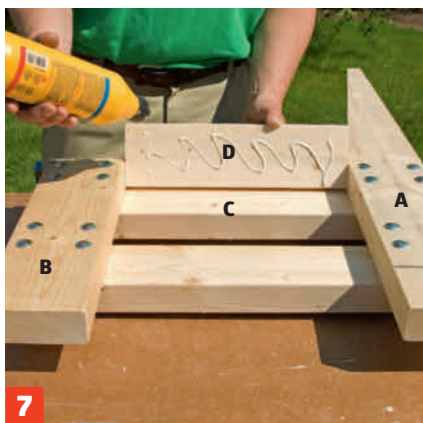
4 Vi borer 8 mm hull til alle boltene i beina (A og B) og vangen (C). Først borer vi i beina (A og B), deretter spenner vi dem på vangen (C) og borer litt gjennom hullene. Resten bores i boremalen.

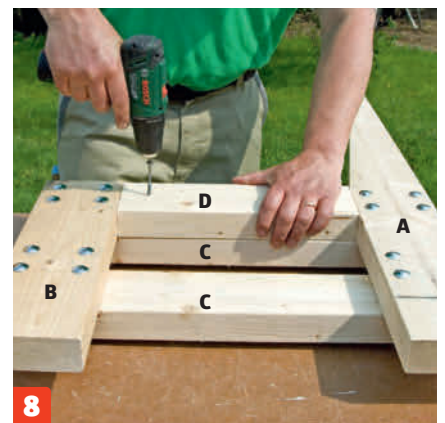
5 Beina (A og B) og vangen (C) skrus sammen med bolter. De er lette å stikke inn, men den siste biten krever en hammer. Her låser halsen på boltene seg fast i treet. Dra til med skiver og muttere.

6 Mutterne spennes til på boltene – som selv griper tak i treet slik at de ikke dreies med rundt.

7 Innsiden av den øverste vangen (C) tilføyes et mellomstykke (D). Det korte stykket gjør at skruene i ryggen og setet vil sitte like langt fra kanten. Vi gir mellomstykket litt trelim for utebruk før det settes på plass.

8 Mellomstykket (D) skrus fast på vangen med et par 6 x 80 mm skruer. Limet kunne kanskje holdt alene, men skruene gjør at vi straks kan gå videre.

Sete og rygg

Både sete og ryggene består av justert 48 x 98 mm. Her har vi kappet plankene 178 cm lange, noe som er 27 cm kortere enn bordplaten. Det passer fint sammen. Du kan endre lengden som du vil, men det er uansett smart å bevare den lille forskjellen.

Skrueene som holder materialene sammen dekker vi med propper. Det forlenger levetiden på benken. Prop-pene, som egentlig er laget for å skjule karmskruer, er en fin liten detalj.

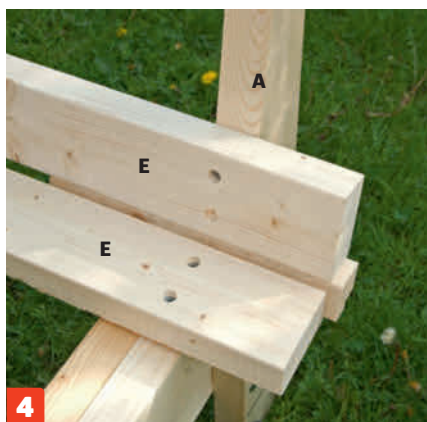
1 Vi forborer til skruer og propper i alle sete- og ryggplankene (E). Hullene bores 12,5 cm fra enden og 2 cm fra kanten, så vi bruker boremalen igjen. Først 1 cm med et 14 mm bor, så gjennom med et 6 mm bor.

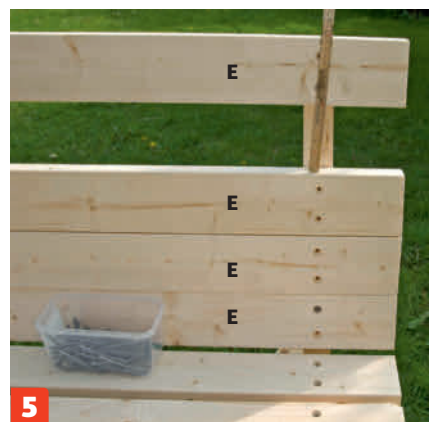
2 Gavlene spennes sammen med de to ytterste seteplankene (E). Enhåndsbetjente spennvinger gjør det enkelt å stille opp og rette inn, slik at gavlen ender med å være 10 cm fra enden av planken.

3 De to ytterste seteplankene (E) skrus fast på gavlen med 6 x 100 mm skruer. Skruhodet forsvinner ned i den første brede delen av hullet. Sjekk at det er plass til treproppen over skruen.

4 De to ytterste ryggplankene (E) skrus på gavlen (på det bakerste beinet (A)). Rett inn nøyaktig, slik at gavlene blir vinkelrett på setet. Avstanden fra enden av ryggplanken til gavlen skal være 10 cm.

5 De siste plankene (E) fordeles jevnt på setet og ryggen. Legg to planker inn mellom de som er satt fast, mål den samlede luften og del den opp i tre like deler.

De siste plankene (E) i setet og ryggen skrus fast. Tvingene gjør det lett å spenne plankene fast i riktig plassering og finjustere før du skruer dem fast.

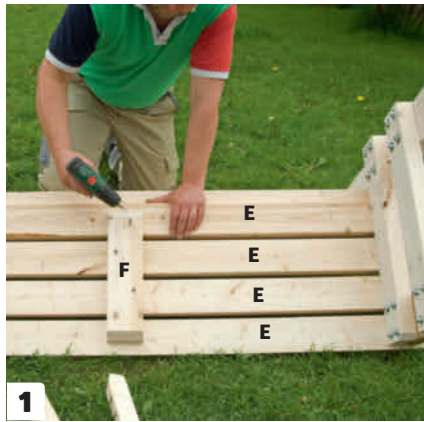

7 Treproppene limes fast over skruhodene med PU-lim til utebruk. Slå dem eventuelt inn med en hammer.

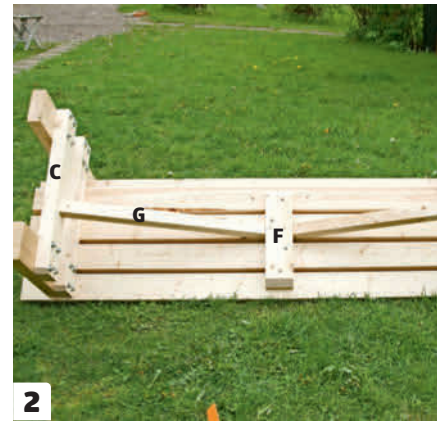
Avstiving

Selv om sete og rygg gir benken en god stabilitet, øker vi styrken med to lange skråstivere på undersiden.

De møtes på midten på en kort planket som er skrudd fast på undersiden av plankene i setet. For å gjøre planket litt mer elegant og mindre synlig, kan du skrå kortsiden med en bred 45 graders fas både foran og bak.

Midt på undersiden av setet setter vi en avstiving (F). Den skrues fast nedenfra med 6 x 80 mm skruer, som vi plasserer forskjøvet for å øke styrken.

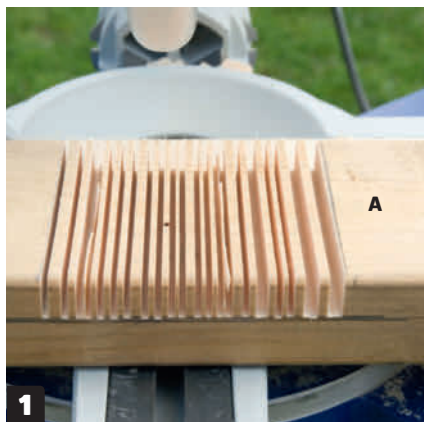
Skråstiverne (G) settes fast mellom avstivingen (F) og vangene (C). De to skråstiverne tilpasses med skrå snitt og skrues fast med 5 x 55 mm skruer.

Bordets kryssbein

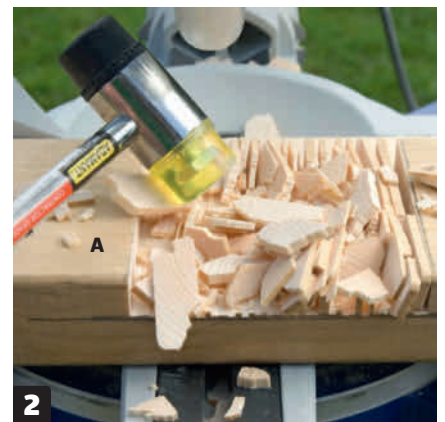
Bordets kryssbein er solide, og når de settes sammen med bordplaten, står de fjellstøtt på tvers av bordet.

Beina kappes med et 45 graders snitt og krysses på midten – eller litt lavere slik at beina er mindre i veien, men da blir ikke bordet fullt så stabilt.

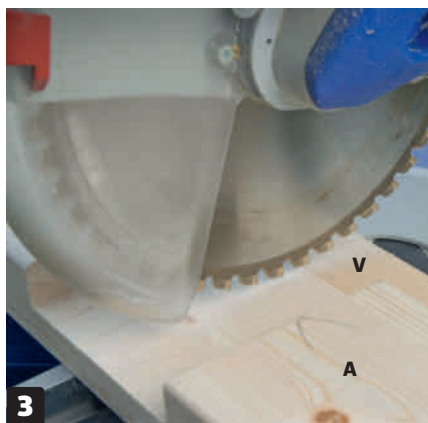
Vi lager en bladskjøl der vi fjerner halvparten av tykkelsen i hvert bein. Det er en enkel og pen sammenføyning som gjør det videre arbeidet lettere.

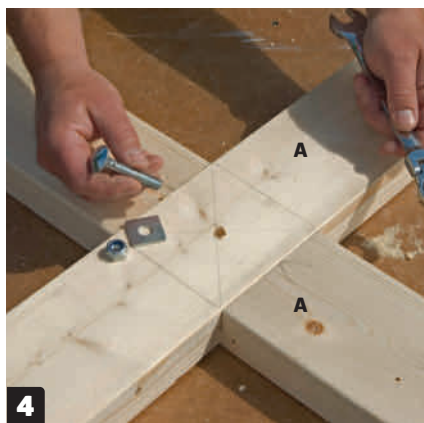
Der beina (A) krysser hverandre, fjernes halvparten av tykkelsen. Du kan gjøre det på den gammeldagse måten med en hånd-sag og et stemjern uten store problemer, men en kappsag gjør det enda enklere.

Etter en rekke tette snitt med kappsagen slår du av restene med en hammer.

De siste restene rasper vi vekk med kappsagen ved å kjøre planken frem og tilbake under sagbladet. Vi bruker en avstandslekt (V) mot anlegget på sagen for å kunne sage jevnt på hele flaten.

Krysset skrues sammen. De to beina (A) bør passe så fint at de danner en helt rett vinkel. De skrues sammen med en bolt som på beina til benken. Her rekkes boret helt gjennom i én omgang.

Sargen (B) skrues på beina (A) med et par 6 x 80 mm skruer i hver side. Sjekk først at de er helt i vinkel.

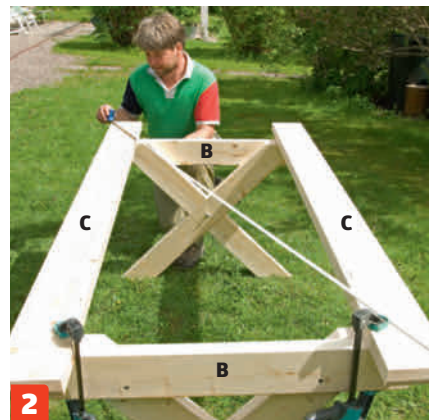
Bordet monteres

De to kryssbeina monteres sammen ved hjelp av bordplankene. Som med benken begynner vi med å feste de to ytterste plankene og fordeler deretter de resterende jevnt.

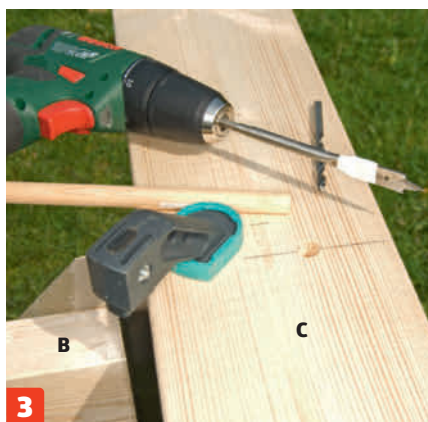
Skrueene som holder plankene på plass, sitter på bordflaten og vender rett opp i regnet, så de må proppes igjen. Mens vi på benken lot pluggene stikke ut, skal de her være i flukt med bordplaten, så vi skjærer dem ut av en rundstokk.

1 **Spenn fast de ytterste bordplankene (C) på det ene beinkrysset** mens den andre enden av planken ligger på arbeidsbordet ditt. De skal stikke 2 cm utenfor sargen (B) i begge sider.

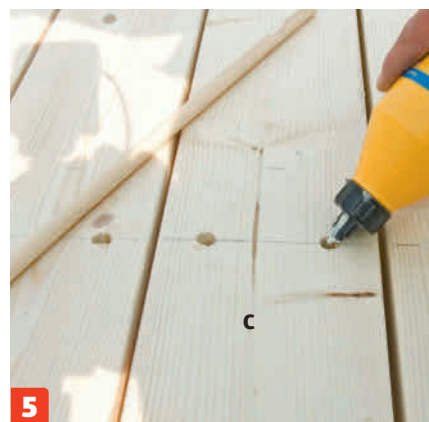
2 **Det andre beinkrysset skrus på den motsatte enden av plankene.** Tvingene gjør det enkelt for deg å justere alt på plass. For å sikre at bordet blir helt vinkelrett, må du sørge for at diagonalene er like lange.

3 **De to plankene (C) skrus fast på sargene (B)** med 80 mm skruer – foreløpig setter vi bare én skruer i hver sammenføyning. Vi borer 1,5 cm ned med et 13 mm bor og deretter ned til sargen med et 6 mm bor.

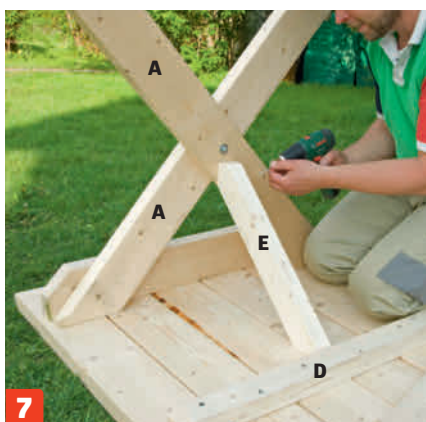
4 **De resterende bordplankene (C) settes fast.** De fordeles jevnt, spennes på – og skrus fast med to 6 x 80 mm skruer i hver side når alt er rettet opp – også vinkelen i forhold til beina, slik at de står loddrett.

5 **Skrueene proppes med biter av en 13 mm rundstokk.** Du kan kappe alle proppene med overlengde, eller gjøre som her og lime enden av stokken fast, skjære av resten, lime den fast i neste hull, og så videre.

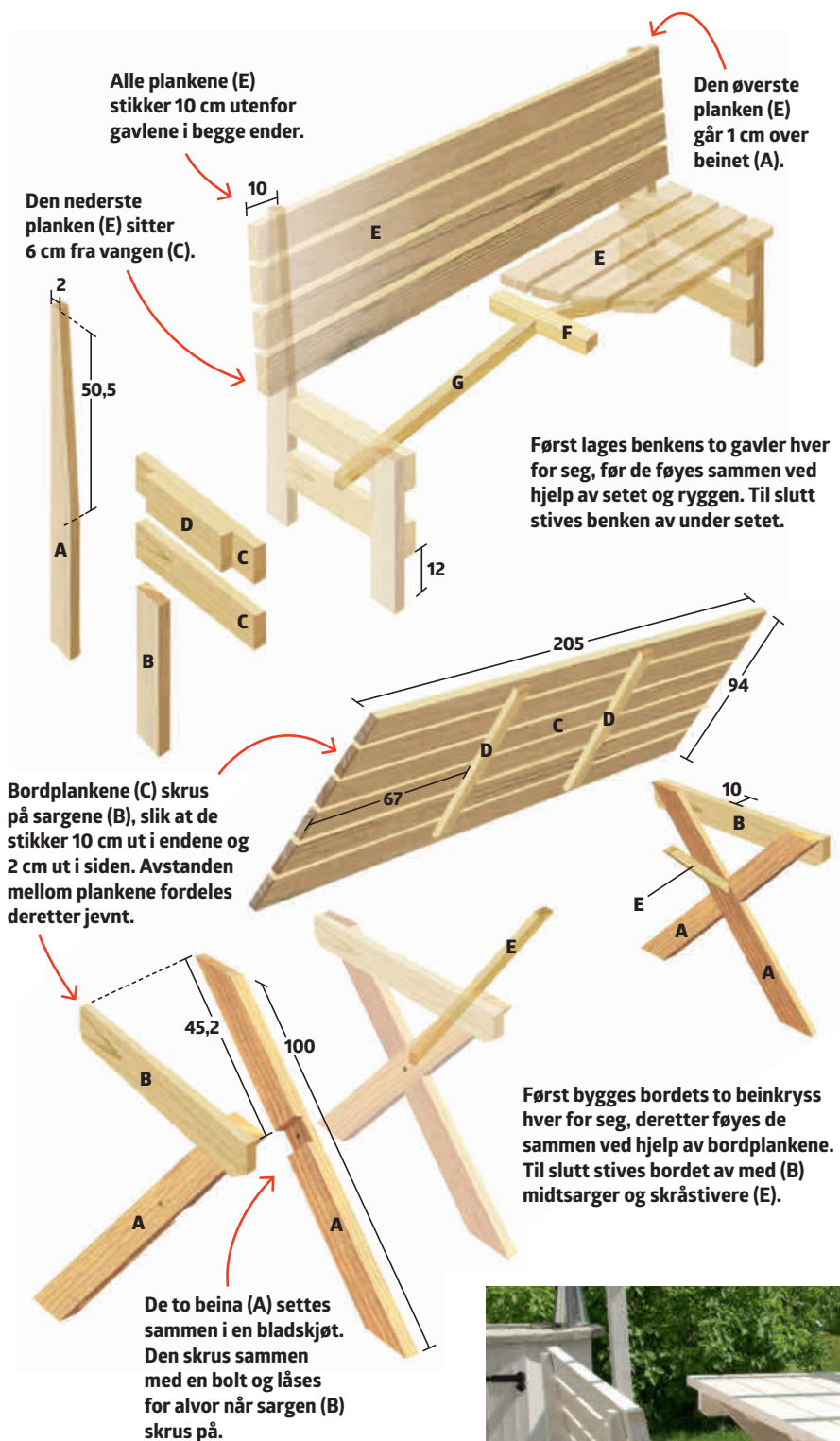
6 **Stokken kappes rett over bordplanken** med en fintannet sag. En multikutter kan eventuelt gjøre det enklere og raskere.

7 **Bordet stives opp på undersiden** med to midtsarger (D) og to skråstivere (E) – omtrent som vi gjorde med benken. Sargene settes fast først, deretter skråstiverne.

8 **Bordet slipes** – i første omgang skal proppene slipes i plan med bordplankene. Deretter grunner og maler vi hele settet.

Hagesett av solide planker

Her bygger du bord og benker av bare tre forskjellige dimensjoner trematerialer – alle med samme tykkelse. Det er boltet og skrudd sammen med enkle sammenføyninger.

Hagemøblene er satt solid sammen og tåler å stå ute permanent.

MATERIALER

MATERIALER TIL EN AV BENKENE

48 x 123 mm konstruksjonsvirke

- 2 bakbein (A) à 90 cm
- 2 forbein (B) à 39,5 cm

48 x 98 mm konstruksjonsvirke

- 4 vanger (C) à 58 cm
- 2 mellomstykker (D) à 35 cm (tilpasses)
- 8 sete- og ryggplanker (E) à 178 cm
- 1 avstiving (F), 36 cm

48 x 48 mm lekt

- 2 skråstivere (G) à 70 cm (tilpasses)

Dessuten

- Bolter med skiver og muttere, 8 x 100 mm, 32 stk.
- Treskruer, rustfrie, 5 x 55, 6 x 80 og 6 x 100 mm
- Trepropper til karmskruer, 32 stk.
- PU-lim, utendørs type
- Oljegrunning
- Trebeskyttelse

MATERIALER TIL BORDET

48 x 123 mm konstruksjonsvirke

- 4 bordbein (A) à 100 cm (tilpasses)
- 2 sarger (B) à 90 cm
- 6 bordplanker (C) à 205 cm

48 x 98 mm konstruksjonsvirke

- 2 midtsarger (D) à 85 cm

48 x 48 mm lekt

- 2 skråstivere (E) à 60 cm (tilpasses)

Dessuten

- Bolter
- Skiver
- Muttere, 8 x 70 mm, 2 stk.
- Treskruer, rustfrie, 5 x 55 og 6 x 80 mm
- Trepropper, 24 stk., evt. av rundstok
- Oljegrunning
- Trebeskyttelse